

PROBLÉMY SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI OČIMA MLADÝCH LIDÍ

Na cestě k veřejné angažovanosti: Co mladé motivuje a co je odrazuje?

Martin Majcík, Veronika Babyrádová

6. 5. 2025

Veřejná angažovanost

- Osobní rovina angažovanosti
 - Stanovení si cílů a jejich záměrné dosahování
 - Vnímání budoucnosti jako průvodce aktuálního chování
- Občanská a politická angažovanost
 - Aktivní účast občanů na záležitostech veřejného života
 - Sdružování v rámci spolků, neziskových organizací
 - Zahrnuje např. účast ve volbách, podepisování peticí

Metodologie šetření

- Respondenti v rozmezí let 18-24 (N=49)
- Široký vzorek s ohledem na dosažené vzdělání, socioekonomický status apod.
- Angažovaní a neangažovaní mladí lidé
- Specifická skupina mládeže zapojených do panelu MŠMT

Výsledky výzkumu

Chci ovlivnit svět kolem sebe

- Vnímání aktivní role

*Určitě vlastně nějaká **chuť měnit věci**, to je prostě za mě. Za mě úplně top záležitost a i, když jsem často konfrontovaný s tím, že vlastně jsem mladý člověk a jako je to pochopitelné, že vlastně a **ne všechno vyjde napoprvé**. (Kryšpín, 18, student SOŠ)*

*Tak určitě **těma malýma krokama** a třeba tím, že budu **třídit** ten **odpad** a že se budu zamýšlet nad tím, jak a co spotřebovávám a tak (...) A ty třeba **pak budu učit své děti**, pokud nějaké budu mít. A ty to budou umět a **nebude se muset začínat od nuly**. (Evelína, 23, studentka VŠ).*

Ale co mi brání změnu provést?

- Navázání mezigeneračního dialogu a potřeba materiálního zabezpečení

*Ale pak vnímám, že **jsou** jako **oblasti**, ve kterých tomu tak asi není a víc se i **ignoruje názor mladých lidí** nebo se spíš mladí lidé jako setkávají s tím, že **nemají dostatečně vysoký věk, dostatečně zkušeností, aby k tomu promlouvali** (...). (Frederik, 25, pracující)*

*Myslím si, že **velkým faktorem**, kterej v tom **může bránit**, je prostě ta **ekonomická, socioekonomická situace** těch mladejch lidí obecně. (...) když ten člověk musí studovat, do toho musí pracovat, do toho ještě něco, tak má málo času na to, aby se angažoval a byl aktivní i politicky. (Matěj, 22, student VŠ)*

Mám dopad na svět kolem sebe

- Problém a téma jako katalyzátor angažovanosti

*Ale přijde mi super, že už se vůbec navrhlo to manželství pro všechny, přijde mi to úplně jako super pokrok, i když se to neschválilo, což mně osobně, já si klepu na hlavu ... Ony byly ty **petice různý a to bylo super**, protože jsem věděla, že okay, tak můžu **tím, že existuju** a jsem **pro**, tak že to můžu nějak **ovlivnit**, to hlasování. Takže jsem se do takovýhle věcí **zapojovala**, že jsem šla a napsala jsem, že já s tím souhlasím, naprosto povolte to.*

(Jana, 18, studentka SOŠ)

Mám dopad na svět kolem sebe

- Tendence jedince ovlivnit blízké okolí

*Prostě já, třeba bych si sedla **s mojí maminkou nebo s mým tatínkem a vysvětlila bych jim**, že hele, takhle to není, já to cítím takhle. Myslím si, že by se mělo začít u té **blízké rodiny nebo u blízkého okruhu těch lidí**, že když přesvědčíš ten blízký okruh, co tě zná. (Jana, 18, studentka SOŠ)*

- Zapojení do komunity s cílem prosazení určitého názoru

*My děláme různé **komunitní projekty**, jsme zatím vlastně **taková skupina** mladých lidí ... projekt, kterej teďka děláme, jsou **debaty**, kdy vlastně vždycky jeden pátek v měsíci tak se podíváme na nějaké **určité téma**, které jsme identifikovali mladými u nás. (Kryšpín, 18, student SOŠ)*

Politika jo, ale nechci být politikem

- Idea vlivu na celostátní politické dění

*Třeba nějak potkáš se s nějakým člověkem a **dáš mu nějaký rady z nějaký oblasti, na kterou se specializuješ.** Nebo třeba uděláš nějaký **vyjádření** nebo nějaký **návrh**. Ale můj primární zájem nebude ta politika, ale bude to ta specializace, ten můj konkrétní návrh. (Dorian, 24, student VŠ)*

Politika jo, ale nechci být politikem

- Konkurenční prostředí vyžadující dovednosti

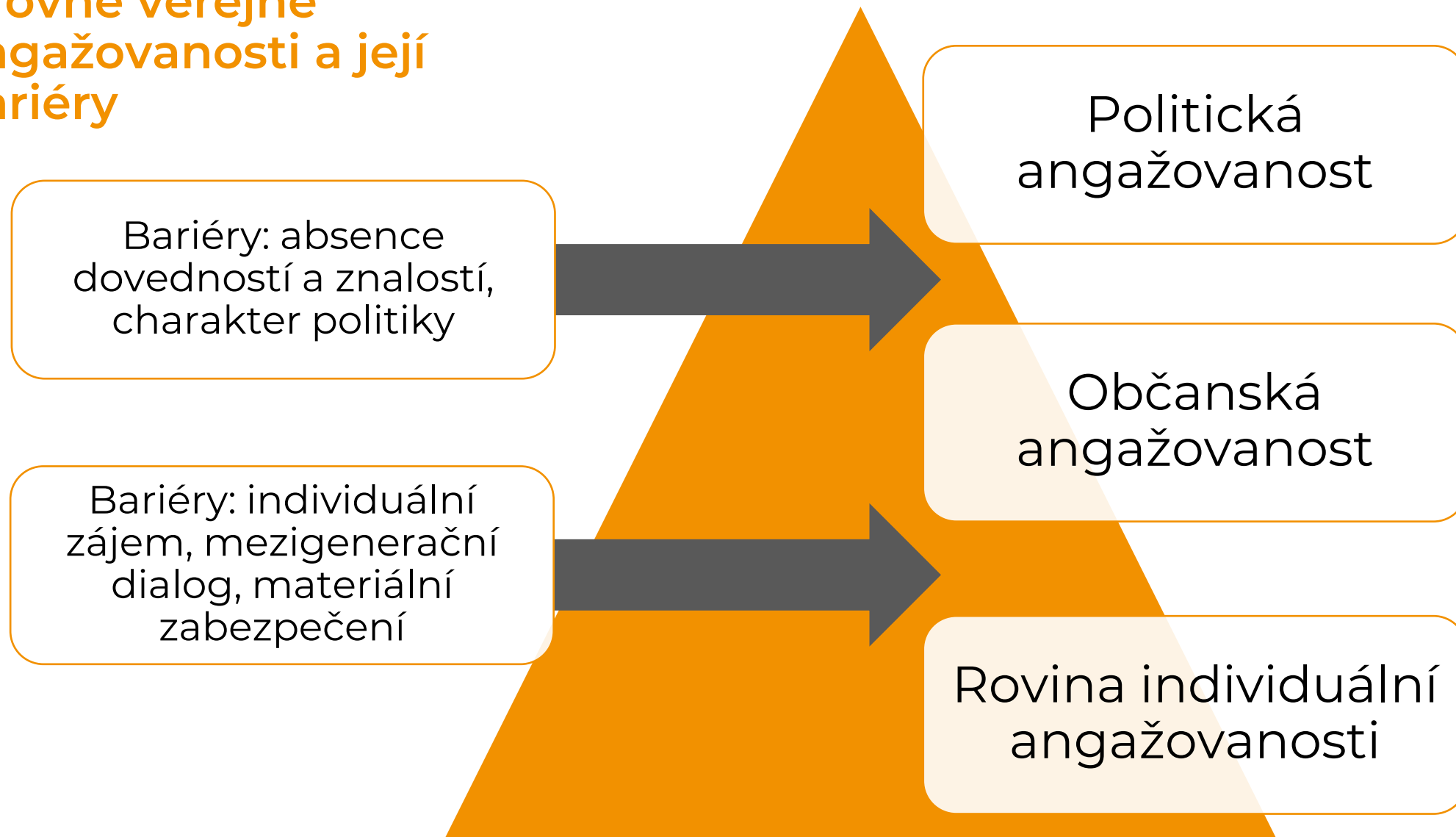
*Myslím si, že jedna z věcí, která by mi tam **nejvíc vadila**, tak je to **extrémně konkurenční prostředí**, že si to neumím představit, že bych se furt musela tak strašně **prosadit** před někým a s někým **soutěžit**. Nějak **přesvědčovat ostatní** lidi, že ty moje názory jsou ty nejlepší. Tak to by mi asi vadilo dost. (Vladimíra, 23, studentka VŠ)*

*Já si myslím, že to **musíš mít asi nějak v sobě**, být takovej **výřečnej** a zajímat se o to politický dění, což já už jsem asi naznačila, že moc nejsem, ale myslím si, že **musíš být hodně aktivní a výřečnej**. (Jitka, 22, pracující)*

Komunální politika je jiná politika

Vědět, že **tady v tom městě** třeba budu celý život a být **v zastupitelstvu**, to třeba **mi přijde až skoro přirozené**, že toto naopak si dovedu představit, klidně. Kdybych měl pocit, že někdo stojí o to, co já můžu nabídnout, co já můžu říct v rámci toho maloměsta nebo té vesnice, tak to vlastně bych bral jako skoro až **samozřejmost, jako moji výpomoc tomu, kde bydlím** – ono to taky úplně není zaměstnání jako takové, že člověk by se jenom tím, že bude v zastupitelstvu nějaké vesničky neuživil, takže spíš bych to bral jako nějakou moji službu nebo pomoc ostatním. Takže to je pro mě trošku **něco jinýho než** potom ta **celostátní politika** (Karel, 24, student VŠ)

Úrovně veřejné angažovanosti a její bariéry

Závěrem

- Veřejná angažovanost jako výslednice individuálního nastavení a přesvědčení o vlastním dopadu na okolí
- Důležitost sdružování do komunit, organizací orientovaných na akcentované téma
- Rozdíl mezi občanskou a politickou angažovaností
- Vytváření možností pro participaci na věcech veřejných (např. školní či městské parlamenty)
- Dopad školy a osvojování občanských kompetencí

SENÁT
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PROBLÉMY SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI OČIMA MLADÝCH LIDÍ

Děkujeme za pozornost.

Martin Majcík
majcik@phil.muni.cz
Ústav pedagogických věd
Filozofická fakulta

Veronika Babyrádová
babyradova@phil.muni.cz
Ústav pedagogických věd
Filozofická fakulta

6. 5. 2025

S PODPOROU

**Financováno
Evropskou unií**
NextGenerationEU